

**KONSOLIDERET UDGAVE AF
TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE UNION**

PRÆAMBEL

HANS MAJESTÆT BELGIERNES KONGE, HENDES MAJESTÆT DANMARKS DRONNING, PRÆSIDENTEN FOR FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND, PRÆSIDENTEN FOR IRLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN HELLENSKE REPUBLIK, HANS MAJESTÆT KONGEN AF SPANIEN, PRÆSIDENTEN FOR DEN FRANSKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR IRLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN ITALIENSKE REPUBLIK, HANS KONGELIGE HØJHED STORHERTUGEN AF LUXEMBOURG, HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF NEDERLANDENE, PRÆSIDENTEN FOR DEN PORTUGISISKE REPUBLIK, HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND ⁽¹⁾,

SOM ER BESLUTTET PÅ at markere en ny fase i den europæiske integrationsproces, der blev indledt med oprettelsen af De Europæiske Fællesskaber,

SOM HAR LADET SIG INSPIRERE af Europas kulturelle, religiøse og humanistiske arv, der er grundlaget for udviklingen af de universelle værdier: det enkelte menneskes ukrænkelige og umistelige rettigheder samt frihed, demokrati, lighed og retsstaten,

SOM ERINDRER OM den historiske betydning af at bringe det europæiske kontinents deling til ophør og om behovet for at tilvejebringe et solidt grundlag for opbygningen af fremtidens Europa,

SOM BEKRÆFTER den betydning, de tillægger principperne om frihed, demokrati og respekt for menneskerettighederne samt de grundlæggende frihedsrettigheder og retsstatsprincippet,

SOM BEKRÆFTER den betydning, de tillægger de grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder som defineret i den europæiske socialpagt, der blev undertegnet i Torino den 18. oktober 1961, og i fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder fra 1989,

SOM ØNSKER at styrke solidariteten mellem deres folk, samtidig med at de respekterer disses historie, kultur og traditioner,

SOM ØNSKER at udbygge institutionernes demokratiske og effektive virkemåde yderligere for at sætte disse i stand til inden for en fælles institutionel ramme bedre at udføre de opgaver, der pålægges dem,

SOM HAR DET FORSÆT at opnå en styrkelse af og konvergens mellem deres økonomier og at indføre en Økonomisk og Monetær Union, som i overensstemmelse med denne traktat og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde omfatter en fælles og stabil valuta,

SOM ER BESLUTTET PÅ at fremme økonomiske og sociale fremskridt for deres folk under hensyn til princippet om bæredygtig udvikling og som led i gennemførelsen af det indre marked samt i tilvejebringelsen af øget samhørighed og miljøbeskyttelse, og på at gennemføre politikker, der sikrer, at fremskridt med hensyn til økonomisk integration ledsages af parallelle fremskridt på andre områder,

---

⁽¹⁾ Republikken Bulgarien, Den Tjekkiske Republik, Republikken Estland, Republikken Cypern, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Ungarn, Republikken Malta, Republikken Østrig, Republikken Polen, Rumænien, Republikken Slovenien, Den Slovakiske Republik, Republikken Finland og Kongeriget Sverige er efterfølgende blevet medlemmer af Den Europæiske Union.

SOM HAR DET FORSÆT at indføre et fælles borgerskab for statsborgerne i deres lande,

SOM HAR DET FORSÆT at gennemføre en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, som vil kunne føre til et fælles forsvar i overensstemmelse med artikel 42, og derved styrke den europæiske identitet og uafhængighed med det formål at fremme fred, sikkerhed og fremskridt i Europa og i verden som helhed,

SOM ER BESLUTTET PÅ at lette den frie bevægelighed for personer, samtidig med at deres befolkningers sikkerhed og tryghed sikres ved oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

SOM HAR DET FORSÆT at videreføre processen hen imod en stadig snævrere sammenslutning mellem de europæiske folk, i hvilken beslutningerne træffes så nært på borgerne som muligt i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet,

SOM TAGER de yderligere skridt i betragtning, der skal tages for at fremme den europæiske integration,

HAR VEDTAGET at oprette en Europæisk Union og har med dette mål for øje udpeget som befuldmægtigede:

(listen over befuldmægtigede er ikke gengivet)

SOM, efter at have udvekslet deres fuldmagter og fundet dem i god og behørig form, er blevet enige om følgende bestemmelser:

AFSNIT I

FÆLLES BESTEMMELSER

Artikel 1

(tidl. artikel 1 i TEU) ⁽¹⁾

Ved denne traktat opretter de HØJE KONTRAHERENDE PARTER indbyrdes en EUROPÆISK UNION, i det følgende benævnt »Unionen«, som medlemsstaterne tildeler kompetencer for at nå deres fælles mål.

Denne traktat udgør en ny fase i processen hen imod en stadig snævrere union mellem de europæiske folk, hvor beslutningerne træffes så åbent som muligt og så tæt på borgerne som muligt.

Unionens grundlag er denne traktat samt traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (i det følgende benævnt »traktaterne«). Disse to traktater har samme juridiske værdi. Unionen træder i stedet for og efterfølger Det Europæiske Fællesskab.

⁽¹⁾ Denne henvisning er kun vejledende. For yderligere oplysninger, se sammenligningstabellerne mellem den tidligere og den nye nummerering af traktaterne.

Artikel 2

Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal. Dette er medlemsstaternes fælles værdigrundlag i et samfund præget af pluralisme, ikke-forskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og ligestilling mellem kvinder og mænd.

Artikel 3

(tidl. artikel 2 i TEU)

1. Unionens mål er at fremme freden, sine værdier og befolkningernes velfærd.
2. Unionen giver borgerne et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed uden indre grænser, hvor der er fri bevægelighed for personer, kombineret med passende foranstaltninger vedrørende kontrol ved de ydre grænser, asyl, indvandring og forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet.
3. Unionen opretter et indre marked. Den arbejder for en bæredygtig udvikling i Europa baseret på en afbalanceret økonomisk vækst og prisstabilitet, en social markedsøkonomi med høj konkurrenceevne, hvor der tilstræbes fuld beskæftigelse og sociale fremskridt, og et højt niveau for beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten. Den fremmer videnskabelige og teknologiske fremskridt.

Den bekæmper social udstødelse og forskelsbehandling og fremmer social retfærdighed og beskyttelse, ligestilling mellem kvinder og mænd, solidaritet mellem generationerne og beskyttelse af børns rettigheder.

Den fremmer økonomisk, social og territorial samhørighed og solidaritet mellem medlemsstaterne.

Den respekterer medlemsstaternes rige kulturelle og sproglige mangfoldighed og sikrer, at den europæiske kulturarv beskyttes og udvikles.

4. Unionen opretter en økonomisk og monetær union, der har euroen som valuta.
5. Unionen forsvare og fremmer i forbindelserne med den øvrige verden sine værdier og interesser og bidrager til beskyttelsen af sine borgere. Den bidrager til fred, sikkerhed, bæredygtig udvikling af jorden, solidaritet og gensidig respekt folkene imellem, fri og fair handel, udryddelse af fattigdom og beskyttelse af menneskerettighederne, især børns rettigheder, samt nøje overholdelse og udvikling af folkeretten, herunder overholdelse af principperne i De Forenede Nationers pagt.
6. Unionen forfølger sine mål med passende midler inden for de beføjelser, der er tildelt den i traktaterne.

Artikel 4

1. I overensstemmelse med artikel 5 forbliver beføjelser, der ikke er tildelt Unionen i traktaterne, hos medlemsstaterne.
2. Unionen respekterer medlemsstaternes lighed over for traktaterne samt deres nationale identitet, som den kommer til udtryk i deres grundlæggende politiske og forfatningsmæssige strukturer, herunder regionalt og lokalt selvstyre. Den respekterer deres centrale statslige funktioner, herunder sikring af statens territoriale integritet, opretholdelse af lov og orden samt beskyttelse af den nationale sikkerhed. Navnlig forbliver den nationale sikkerhed den enkelte medlemsstats eneansvar.
3. I medfør af princippet om loyalt samarbejde respekterer Unionen og medlemsstaterne hinanden og bistår hinanden ved gennemførelsen af de opgaver, der følger af traktaterne.

Medlemsstaterne træffer alle almindelige eller særlige foranstaltninger for at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af traktaterne eller af retsakter vedtaget af EU-institutionerne.

Medlemsstaterne bistår Unionen i gennemførelsen af dens opgaver og afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af Unionens mål i fare.

Artikel 5

(tidl. artikel 5 i TEF)

1. Afgrænsningen af Unionens beføjelser er underlagt princippet om kompetencetildeling. Udøvelsen af Unionens beføjelser er underlagt nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.
2. I medfør af princippet om kompetencetildeling handler Unionen kun inden for rammerne af de beføjelser, som medlemsstaterne har tildelt den i traktaterne, med henblik på at opfylde de mål, der er fastsat heri. Beføjelser, der ikke er tildelt Unionen i traktaterne, forbliver hos medlemsstaterne.
3. I medfør af nærhedsprincippet handler Unionen på de områder, der ikke hører ind under dens enekompetence, kun hvis og i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne på centralt, regionalt eller lokalt plan, men på grund af den påtænkte handlingens omfang eller virkninger bedre kan nås på EU-plan.

Unionens institutioner anvender nærhedsprincippet i overensstemmelse med protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. De nationale parlamenter sikrer, at dette princip overholdes efter proceduren i denne protokol.

4. I medfør af proportionalitetsprincippet går indholdet og formen af Unionens handling ikke videre end nødvendigt for at nå målene i traktaterne.

Unionens institutioner anvender proportionalitetsprincippet i overensstemmelse med protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Artikel 6

(tidl. artikel 6 i TEU)

1. Unionen anerkender de rettigheder, friheder og principper, der findes i chartret om grundlæggende rettigheder af 7. december 2000 som tilpasset den 12. december 2007 i Strasbourg, der har samme juridiske værdi som traktaterne.

Chartrets bestemmelser udvider ikke på nogen måde Unionens beføjelser som fastsat i traktaterne.

Rettighederne, frihederne og principperne i chartret skal fortolkes i overensstemmelse med de almindelige bestemmelser i chartrets afsnit VII vedrørende fortolkning og anvendelse af chartret og under behørigt hensyn til de forklaringer, der henvises til i chartret, og som anfører kilderne til disse bestemmelser.

2. Unionen tiltræder den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Tiltrædelse af denne konvention ændrer ikke Unionens beføjelser som fastsat i traktaterne.

3. De grundlæggende rettigheder, som de er garanteret ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, og som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, udgør generelle principper i EU-retten.

Artikel 7

(tidl. artikel 7 i TEU)

1. På begrundet forslag af en tredjedel af medlemsstaterne, Europa-Parlamentet eller Europa-Kommissionen kan Rådet med et flertal på fire femtedele af sine medlemmer efter godkendelse fra Europa-Parlamentet fastslå, at der er en klar fare for, at en medlemsstat groft overtræder de værdier, der er nævnt i artikel 2. Inden Rådet fastslår dette, hører det den berørte medlemsstat, og det kan efter samme fremgangsmåde rette henstillinger til denne medlemsstat.

Rådet efterprøver regelmæssigt, om de forhold, der har fået Rådet til at fastslå ovennævnte, stadig er gældende.

2. Det Europæiske Råd kan med enstemmighed på forslag af en tredjedel af medlemsstaterne eller Europa-Kommissionen og efter godkendelse fra Europa-Parlamentet fastslå, at en medlemsstat groft og vedvarende overtræder de værdier, der er nævnt i artikel 2, efter at have opfordret denne medlemsstat til at fremsætte sine bemærkninger.

3. Hvis en overtrædelse som omhandlet i stk. 2 er fastslået, kan Rådet med kvalificeret flertal beslutte at suspendere visse af de rettigheder, der følger af anvendelsen af traktaterne på den pågældende medlemsstat, herunder de stemmerettigheder, der er tillagt repræsentanten for den pågældende medlemsstats regering i Rådet. Rådet tager i så fald hensyn til en sådan suspensions mulige følger for fysiske og juridiske personers rettigheder og forpligtelser.

Den pågældende medlemsstat er under alle omstændigheder fortsat bundet af sine forpligtelser i henhold til traktaterne.

4. Rådet kan senere med kvalificeret flertal beslutte at ændre eller tilbagekalde foranstaltninger, der er truffet i medfør af stk. 3, som følge af ændringer i den situation, som har ført til, at de blev indført.

5. De afstemningsregler, der gælder for Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd og Rådet i forbindelse med anvendelsen af denne artikel, er fastsat i artikel 354 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Artikel 8

1. Unionen udvikler særlige forbindelser med sine nabolande med henblik på at skabe et område med velstand og godt naboskab, der bygger på Unionens værdier og er kendetegnet ved tætte og fredelige forbindelser baseret på samarbejde.

2. Med henblik på stk. 1 kan Unionen indgå særlige aftaler med de berørte lande. Disse aftaler kan omfatte gensidige rettigheder og forpligtelser samt muligheden for fælles aktiviteter. Der holdes regelmæssigt samråd om aftalernes gennemførelse.

AFSNIT II

BESTEMMELSER OM DE DEMOKRATISKE PRINCIPPER

Artikel 9

Unionen respekterer i alle sine aktiviteter princippet om lighed mellem dens borgere, der nyder lige stor opmærksomhed fra EU-institutionernes, -organernes, -kontorernes og -agenturernes side. Enhver, der er statsborger i en medlemsstat, har unionsborgerskab. Unionsborgerskabet er et supplement til det nationale statsborgerskab og træder ikke i stedet for dette.

Artikel 10

1. Unionens funktionsmåde bygger på det repræsentative demokrati.

2. Borgerne repræsenteres direkte på EU-plan i Europa-Parlamentet.

Medlemsstaterne repræsenteres i Det Europæiske Råd af deres stats- eller regeringschef og i Rådet af deres regeringer, der selv er demokratisk ansvarlige enten over for deres nationale parlamenter eller over for deres borgere.

3. Enhver borger har ret til at deltage i Unionens demokratiske liv. Beslutningerne træffes så åbent som muligt og så tæt på borgerne som muligt.

4. Politiske partier på europæisk plan bidrager til at skabe en europæisk politisk bevidsthed og til at udtrykke unionsborgernes vilje.

Artikel 11

1. Institutionerne giver på passende måder borgere og repræsentative sammenslutninger mulighed for at give udtryk for deres opfattelser angående alle Unionens arbejdsområder og for at diskutere dem offentligt.
2. Institutionerne fører en åben, gennemsigtig og regelmæssig dialog med de repræsentative sammenslutninger og civilsamfundet.
3. Kommissionen foretager brede høringer af de berørte parter for at sikre sammenhæng og gennemsigtighed i Unionens handlinger.
4. Et antal unionsborgere på mindst en million, der kommer fra et betydeligt antal medlemsstater, kan tage initiativ til at opfordre Kommissionen til inden for rammerne af sine beføjelser at fremsætte et egnet forslag om spørgsmål, hvor en EU-retsakt efter borgernes opfattelse er nødvendig til gennemførelse af traktaterne.

De procedurer og betingelser, der er nødvendige for fremsættelsen af et sådant initiativ, fastlægges i overensstemmelse med artikel 24, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Artikel 12

De nationale parlamenter bidrager aktivt til, at Unionen kan fungere tilfredsstillende:

- a) De holdes orienteret af Unionens institutioner og får tilsendt udkast til EU's lovgivningsmæssige retsakter i overensstemmelse med protokollen om de nationale parlamenteres rolle i Den Europæiske Union.
- b) De sikrer, at nærhedsprincippet overholdes i overensstemmelse med procedurerne i protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.
- c) De deltager i forbindelse med området med frihed, sikkerhed og retfærdighed i mekanismer til evaluering af gennemførelsen af Unionens politikker på dette område i overensstemmelse med artikel 70 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og inddrages i den politiske kontrol med Europol og evalueringen af Eurojusts aktiviteter i overensstemmelse med artikel 88 og 85 i nævnte traktat.
- d) De deltager i procedurer til revision af traktaterne i overensstemmelse med artikel 48 i denne traktat.
- e) De underrettes om ansøgninger om medlemskab af Unionen i overensstemmelse med artikel 49 i denne traktat.
- f) De deltager i det interparlamentariske samarbejde mellem de nationale parlamenter og med Europa-Parlamentet i overensstemmelse med protokollen om de nationale parlamenteres rolle i Den Europæiske Union.

AFSNIT III

BESTEMMELSER OM INSTITUTIONERNE

Artikel 13

1. Unionen har en institutionel ramme, der tager sigte på at fremme dens værdier, at forfølge dens mål, at tjene dens, dens borgeres og medlemsstaternes interesser samt at sikre sammenhæng, effektivitet og kontinuitet i dens politikker og tiltag.

Unionens institutioner er:

— Europa-Parlamentet

— Det Europæiske Råd

— Rådet

— Europa-Kommissionen (i det følgende benævnt »Kommissionen«)

— Den Europæiske Unions Domstol

— Den Europæiske Centralbank

— Revisionsretten.

2. Hver institution handler inden for rammerne af de beføjelser, der er tildelt den ved traktaterne, og i overensstemmelse med de procedurer, betingelser og mål, der er fastsat i disse. Institutionerne samarbejder loyalt med hinanden.

3. Bestemmelserne om Den Europæiske Centralbank og Revisionsretten samt detaljerede bestemmelser om de øvrige institutioner findes i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

4. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen bistås af et økonomisk og socialt udvalg og et regionsudvalg med rådgivende funktioner.

Artikel 14

1. Europa-Parlamentet udøver sammen med Rådet den lovgivende funktion og budgetfunktionen. Det udøver politiske kontrollfunktioner og rådgivende funktioner på de betingelser, der er fastsat i traktaterne. Det vælger Kommissionens formand.

2. Europa-Parlamentet består af repræsentanter for Unionens borgere. Antallet af medlemmer må ikke overstige 750 plus formanden. Borgerne repræsenteres degressivt proportionalt med en mindstetærskel på seks medlemmer for hver medlemsstat. Ingen medlemsstat tildeles mere end 96 pladser.

Det Europæiske Råd vedtager med enstemmighed på Europa-Parlamentets initiativ og med dettes godkendelse en afgørelse om Europa-Parlamentets sammensætning i overensstemmelse med principperne i første afsnit.

3. Europa-Parlamentets medlemmer vælges ved direkte almindelige, frie og hemmelige valg for en mandatperiode på fem år.
4. Europa-Parlamentet vælger sin formand og sit præsidium blandt sine medlemmer.

Artikel 15

1. Det Europæiske Råd tilføjer Unionen den fremdrift, der er nødvendig for dens udvikling, og fastlægger dens overordnede politiske retningslinjer og prioriteter. Det udøver ingen lovgivende funktioner.

2. Det Europæiske Råd består af medlemsstaternes stats- og regeringschefer samt af sin formand og Kommissionens formand. Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik deltager i dets arbejde.

3. Det Europæiske Råd træder sammen to gange hvert halvår efter indkaldelse fra sin formand. Når dagsordenen kræver det, kan Det Europæiske Råds medlemmer beslutte at lade sig bistå hver især af en minister og for Kommissionens formands vedkommende af et medlem af Kommissionen. Når situationen kræver det, indkalder formanden til et ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd.

4. Det Europæiske Råd træffer afgørelse ved konsensus, medmindre andet er fastsat i traktaterne.

5. Det Europæiske Råd vælger sin formand med kvalificeret flertal for en periode på to et halvt år med mulighed for genvalg en gang. Hvis formanden får forfald eller har begået en alvorlig forseelse, kan Det Europæiske Råd bringe hans eller hendes mandat til ophør efter samme procedure.

6. Det Europæiske Råds formand:

- a) leder Det Europæiske Råds arbejde og giver det fremdrift
- b) sikrer forberedelsen og kontinuiteten af Det Europæiske Råds arbejde i samarbejde med formanden for Kommissionen og på grundlag af arbejdet i Rådet for Almindelige Anliggender
- c) bestræber sig på at fremme sammenhold og konsensus i Det Europæiske Råd
- d) forelægger Europa-Parlamentet en rapport efter hvert møde i Det Europæiske Råd.

Det Europæiske Råds formand varetager i denne egenskab på sit niveau Unionens repræsentation udadtil på de områder, der hører under den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, uden at dette berører de beføjelser, der er tildelt Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik.

Det Europæiske Råds formand må ikke bestride et nationalt embede.

Artikel 16

1. Rådet udøver sammen med Europa-Parlamentet den lovgivende funktion og budgetfunktionen. Det udøver politikformulerende og koordinerende funktioner på de betingelser, der er fastsat i traktaterne.

2. Rådet består af en repræsentant for hver medlemsstat på ministerniveau, der er beføjet til at forpligte regeringen i den medlemsstat, den pågældende repræsenterer, og til at udøve stemmeretten.

3. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, medmindre andet er fastsat i traktaterne.

4. Fra den 1. november 2014 defineres kvalificeret flertal som mindst 55% af Rådets medlemmer, der omfatter mindst femten af disse og repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst 65% af Unionens befolkning.

Et blokerende mindretal skal omfatte mindst fire rådsmedlemmer; er der ikke et sådant mindretal, anses det kvalificerede flertal for opnået.

De øvrige regler vedrørende kvalificeret flertal findes i artikel 238, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

5. De overgangsbestemmelser vedrørende definitionen af kvalificeret flertal, der gælder indtil den 31. oktober 2014, samt dem, der gælder mellem den 1. november 2014 og den 31. marts 2017, er fastlagt i protokollen om overgangsbestemmelser.

6. Rådet samles i forskellige sammensætninger, og listen over disse vedtages i overensstemmelse med artikel 236 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Rådet for Almindelige Anliggender sikrer sammenhæng i de forskellige rådssammensætningers arbejde. Det forbereder Det Europæiske Råds møder og sørger for opfølgningen heraf sammen med formanden for Det Europæiske Råd og Kommissionen.

Rådet for Udenrigsanliggender fastlægger Unionens optræden udadtil på grundlag af strategiske retningslinjer fastlagt af Det Europæiske Råd og sikrer sammenhæng i Unionens indsats.

7. En komité af faste repræsentanter for medlemsstaternes regeringer har til opgave at forberede Rådets arbejde.

8. Rådets samlinger er offentlige, når det forhandler og stemmer om udkast til lovgivningsmæssige retsakter. Med henblik herpå er alle samlinger i Rådet opdelt i to dele, der vedrører henholdsvis forhandlinger om EU's lovgivningsmæssige retsakter og aktiviteter af ikke-lovgivningsmæssig karakter.

9. Formandskabet for rådssammensætningerne bortset fra Rådet for Udenrigsanliggender varetages af medlemsstaternes repræsentanter i Rådet på grundlag af en ordning med ligelig rotation på betingelser fastsat i overensstemmelse med artikel 236 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Artikel 17

1. Kommissionen fremmer Unionens almene interesser og tager passende initiativer med henblik herpå. Den drager omsorg for gennemførelsen af traktaterne og af de foranstaltninger, der vedtages af institutionerne på grundlag heraf. Den fører tilsyn med gennemførelsen af EU-retten under Den Europæiske Unions Domstols kontrol. Den gennemfører budgettet og forvalter programmerne. Den udøver koordinerings-, gennemførelses- og forvaltningsfunktioner på de betingelser, der er fastsat i traktaterne. Bortset fra den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og de øvrige tilfælde, der er nævnt i traktaterne, varetager den Unionens repræsentation udadtil. Den er initiativtager til Unionens årlige og flerårige programmering med henblik på indgåelse af interinstitutionelle aftaler.

2. EU's lovgivningsmæssige retsakter kan kun vedtages på forslag af Kommissionen, medmindre andet er fastsat i traktaterne. Andre retsakter vedtages på forslag af Kommissionen, når dette er fastsat i traktaterne.

3. Kommissionens tjenesteperiode er fem år.

Kommissionens medlemmer vælges under hensyn til deres almindelige duelighed og europæiske engagement blandt personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig.

Kommissionen udfører sine opgaver i fuldkommen uafhængighed. Kommissionens medlemmer må hverken søge eller modtage instruktioner fra nogen regering, nogen institution, noget andet organ eller nogen anden organisation, jf. dog artikel 18, stk. 2. De afholder sig fra enhver handling, der er uforenelig med deres hverv eller udførelsen af deres opgaver.

4. Den Kommission, der udnævnes mellem datoen for Lissabontraktatens ikrafttrædelse og den 31. oktober 2014, skal bestå af en statsborger fra hver medlemsstat, herunder formanden for Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, der skal være en af dens næstformænd.

5. Fra den 1. november 2014 skal Kommissionen bestå af et antal medlemmer, herunder formanden for Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, der svarer til to tredjedele af antallet af medlemsstater, medmindre Det Europæiske Råd med enstemmighed beslutter at ændre dette antal.

Kommissionens medlemmer vælges blandt medlemsstaternes statsborgere på grundlag af en ordning med en strengt ligelig rotation mellem medlemsstaterne, der gør det muligt at afspejle den demografiske og geografiske spredning i samtlige medlemsstater. Denne ordning fastsættes med enstemmighed af Det Europæiske Råd i overensstemmelse med artikel 244 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

6. Formanden for Kommissionen:

- a) fastlægger retningslinjerne for Kommissionens udøvelse af sine hverv
- b) træffer afgørelse om Kommissionens interne organisation for at sikre, at den optræder sammenhængende, effektivt og som et kollegium

- c) udnævner næstformænd, bortset fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, blandt Kommissionens medlemmer.

Medlemmer af Kommissionen træder tilbage, hvis formanden anmoder herom. Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik træder tilbage efter proceduren i artikel 18, stk. 1, hvis formanden anmoder herom.

7. Under hensyntagen til valget til Europa-Parlamentet og efter passende høringer foreslår Det Europæiske Råd med kvalificeret flertal Europa-Parlamentet en kandidat til posten som formand for Kommissionen. Denne kandidat vælges af Europa-Parlamentet med et flertal af dets medlemmer. Hvis denne kandidat ikke opnår et sådant flertal, foreslår Det Europæiske Råd med kvalificeret flertal inden en måned en ny kandidat, der vælges af Europa-Parlamentet efter samme procedure.

Rådet vedtager efter fælles overenskomst med den valgte formand listen over de øvrige personer, som det foreslår udnævnt til medlemmer af Kommissionen. De udvælges på grundlag af medlemsstaternes forslag i overensstemmelse med de kriterier, der er fastsat i stk. 3, andet afsnit, og stk. 5, andet afsnit.

Formanden, Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og de øvrige medlemmer af Kommissionen skal godkendes samlet ved en afstemning i Europa-Parlamentet. På grundlag af denne godkendelse udnævnes Kommissionen af Det Europæiske Råd, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

8. Kommissionen er samlet ansvarlig over for Europa-Parlamentet. Europa-Parlamentet kan vedtage et mistillidsvotum til Kommissionen efter artikel 234 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Hvis der vedtages et sådant mistillidsvotum, skal medlemmerne af Kommissionen samlet nedlægge deres hverv, og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik skal nedlægge sit hverv i Kommissionen.

Artikel 18

1. Det Europæiske Råd udnævner Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik med kvalificeret flertal og med samtykke fra Kommissionens formand. Det Europæiske Råd kan bringe hans eller hendes tjenesteperiode til ophør efter samme procedure.

2. Den højtstående repræsentant varetager Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Den højtstående repræsentant bidrager med sine forslag til udarbejdelsen af denne politik og gennemfører den som Rådets bemyndigede. Det samme gælder den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.

3. Den højtstående repræsentant er formand for Rådet for Udenrigsanliggender.

4. Den højtstående repræsentant er en af Kommissionens næstformænd. Den højtstående repræsentant påser, at der er sammenhæng i Unionens optræden udadtil. Den højtstående repræsentant varetager i Kommissionen de ansvarsområder, Kommissionen har med hensyn til eksterne forbindelser, samt koordineringen af de andre aspekter af Unionens optræden udadtil. I forbindelse med varetagelsen af disse ansvarsområder i Kommissionen og kun med hensyn til disse er den højtstående repræsentant underlagt de procedurer, der gælder for Kommissionen, for så vidt dette er i overensstemmelse med stk. 2 og 3.

Artikel 19

1. Den Europæiske Unions Domstol omfatter Domstolen, Retten og et antal specialretter. Den sikrer overholdelse af lov og ret ved fortolkningen og anvendelsen af traktaterne.

Medlemsstaterne tilvejebringer den nødvendige adgang til domstolsprøvelse for at sikre en effektiv retsbeskyttelse på de områder, der er omfattet af EU-retten.

2. Domstolen består af en dommer fra hver medlemsstat. Den bistås af generaladvokater.

Retten består af mindst en dommer fra hver medlemsstat.

Til dommere og generaladvokater ved Domstolen og dommere ved Retten vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som opfylder betingelserne i artikel 253 og 254 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. De udnævnes af medlemsstaternes regeringer ved fælles overenskomst for et tidsrum af seks år. Afgående dommere og generaladvokater kan genudnævnes.

3. Den Europæiske Unions Domstol træffer afgørelse i henhold til traktaterne:

- a) i sager anlagt af en medlemsstat, en institution eller fysiske eller juridiske personer
- b) i præjudicielle spørgsmål efter anmodning fra de nationale domstole om fortolkning af EU-retten eller om gyldigheden af retsakter vedtaget af institutionerne
- c) i de øvrige tilfælde, der er nævnt i traktaterne.

AFSNIT IV

BESTEMMELSER OM FORSTÆRKET SAMARBEJDE

Artikel 20

(tidl. artikel 27 A-27 E, 40-40 B og 43-45 i TEU og tidl. artikel 11 og 11 A i TEF)

1. Medlemsstater, der ønsker at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde inden for rammerne af Unionens ikke-eksklusive kompetencer, kan anvende Unionens institutioner og udøve disse kompetencer ved anvendelse af de relevante bestemmelser i traktaterne med de begrænsninger og efter de procedurer, der er fastsat i denne artikel og i artikel 326-334 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Et forstærket samarbejde tager sigte på at fremme Unionens mål, beskytte dens interesser og styrke integrationsprocessen. Det er til enhver tid åbent for alle medlemsstater i overensstemmelse med artikel 328 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

2. Afgørelsen om bemyndigelse til et forstærket samarbejde vedtages af Rådet som en sidste udvej, når det fastslår, at de hermed tilstræbte mål ikke kan nås inden for en rimelig frist af Unionen som helhed, og på den betingelse, at mindst ni medlemsstater deltager deri. Rådet træffer afgørelse efter proceduren i artikel 329 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

3. Alle Rådets medlemmer kan deltage i dets forhandlinger, men kun medlemmer af Rådet, som repræsenterer medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde, deltager i afstemningen. Afstemningsreglerne findes i artikel 330 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

4. Retsakter, der vedtages inden for rammerne af et forstærket samarbejde, er kun bindende for de deltagende medlemsstater. De betragtes ikke som gældende ret, der skal accepteres af stater, der søger om optagelse i Unionen.

AFSNIT V

ALMINDELIGE BESTEMMELSER OM UNIONENS OPTRÆDEN UDADTIL OG SÆRLIGE BESTEMMELSER OM DEN FÆLLES UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK

KAPITEL 1

ALMINDELIGE BESTEMMELSER OM UNIONENS OPTRÆDEN UDADTIL

Artikel 21

1. Unionens optræden på den internationale scene bygger på de principper, der har ligget til grund for dens egen oprettelse, udvikling og udvidelse, og som den tilstræber at fremme i den øvrige verden: demokrati, retsstatsprincippet, menneskerettighedernes og de grundlæggende frihedsrettigheders universalitet og udelelighed, respekt for den menneskelige værdighed, principperne om lighed og solidaritet samt respekt for grundsætningerne i De Forenede Nationers pagt og folkeretten.

Unionen bestræber sig på at udvikle forbindelser og skabe partnerskaber med tredjelande samt internationale, regionale eller globale organisationer, der er enige i de i første afsnit nævnte principper. Den vil fremme multilaterale løsninger på fælles problemer, især inden for De Forenede Nationers rammer.

2. Unionen fastlægger og gennemfører fælles politikker og tiltag og arbejder for en høj grad af samarbejde på alle områder i tilknytning til internationale forbindelser med henblik på:

a) at værne om sine værdier og grundlæggende interesser samt sin sikkerhed, uafhængighed og integritet

- b) at konsolidere og styrke demokrati, retsstatsprincippet, menneskerettigheder og folkerettens principper
- c) at bevare freden, forebygge konflikter og styrke den internationale sikkerhed i overensstemmelse med formålene og grundsætningerne i De Forenede Nationers pagt samt principperne i Helsingforslutakten og målene i Parischartret, herunder de principper og de mål, der vedrører de ydre grænser
- d) at fremme en bæredygtig udvikling i økonomisk, social og miljømæssig henseende i udviklingslandene med det hovedformål at udrydde fattigdommen
- e) at tilskynde til alle landes integration i den internationale økonomi, herunder gennem gradvis afskaffelse af hindringer for international handel
- f) at bidrage til udarbejdelsen af internationale foranstaltninger med henblik på at beskytte og forbedre miljøkvaliteten og en bæredygtig forvaltning af de globale naturressourcer med det formål at sikre bæredygtig udvikling
- g) at bistå befolkninger, lande og regioner, der står over for naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer, og
- h) at fremme et internationalt system, der bygger på stærkere multilateralt samarbejde og god global styring.

3. Unionen respekterer de principper og forfølger de mål, der er nævnt i stk. 1 og 2, i forbindelse med udarbejdelsen og gennemførelsen af sin optræden udadtil på de forskellige områder, der er omfattet af dette afsnit og af femte del af traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, samt af de øvrige politikker for så vidt angår deres eksterne aspekter.

Unionen påser, at der er sammenhæng mellem de forskellige områder inden for dens optræden udadtil og mellem disse og dens øvrige politikker. Rådet og Kommissionen, der bistås af Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, sikrer denne sammenhæng og samarbejder i den henseende.

Artikel 22

1. Det Europæiske Råd fastlægger Unionens strategiske interesser og mål på grundlag af de principper og mål, der er nævnt i artikel 21.

Det Europæiske Råds afgørelser om Unionens strategiske interesser og mål vedrører såvel den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik som andre områder i forbindelse med Unionens optræden udadtil. De kan vedrøre Unionens forbindelser med et land eller et område eller have en tematisk tilgang. De indeholder bestemmelser om varighed samt om de midler, der skal stilles til rådighed af Unionen og medlemsstaterne.

Det Europæiske Råd træffer afgørelse med enstemmighed efter en henstilling fra Rådet, som dette vedtager efter de nærmere bestemmelser, der er fastsat for hvert område. Det Europæiske Råds afgørelser gennemføres i overensstemmelse med procedurerne i traktaterne.

2. Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og Kommissionen kan, for så vidt angår henholdsvis den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og andre områder i forbindelse med Unionens optræden udadtil, forelægge Rådet fælles forslag.

KAPITEL 2

SÆRLIGE BESTEMMELSER OM DEN FÆLLES UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK

1. AFDELING

FÆLLES BESTEMMELSER

Artikel 23

Unionens optræden på den internationale scene i henhold til dette kapitel bygger på principperne i, forfølger målene i og varetages i overensstemmelse med de almindelige bestemmelser om Unionens optræden udadtil, der er fastlagt i kapitel 1.

Artikel 24

(tidl. artikel 11 i TEU)

1. Unionens kompetence inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik omfatter alle udenrigspolitiske områder samt alle spørgsmål vedrørende Unionens sikkerhed, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, der kan føre til et fælles forsvar.

Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik er underlagt særlige regler og procedurer. Den fastlægges og gennemføres af Det Europæiske Råd og Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed, medmindre andet er fastsat i traktaterne. Vedtagelse af lovgivningsmæssige retsakter er udelukket. Denne politik gennemføres af Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og af medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne. Europa-Parlamentets og Kommissionens specifikke rolle på dette område er fastlagt i traktaterne. Den Europæiske Unions Domstol har ingen kompetence med hensyn til disse bestemmelser, bortset fra dens kompetence til at kontrollere overholdelsen af artikel 40 i denne traktat og prøve lovligheden af visse afgørelser, jf. artikel 275, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

2. Inden for rammerne af principperne og målene for Unionens optræden udadtil varetager, fastlægger og gennemfører denne en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der bygger på udvikling af gensidig politisk solidaritet mellem medlemsstaterne, fastlæggelse af spørgsmål af almen interesse og opnåelse af en stadig stigende konvergens i medlemsstaternes optræden.

3. Medlemsstaterne støtter aktivt og uforbeholdent Unionens udenrigs- og sikkerhedspolitik i en ånd af loyalitet og gensidig solidaritet og respekterer Unionens indsats på dette område.

Medlemsstaterne samarbejder for at styrke og udvikle deres gensidige politiske solidaritet. De afstår fra enhver handling, som strider imod Unionens interesser, eller som kan skade dens effektivitet som en sammenhængende faktor i internationale forbindelser.

Rådet og den højtstående repræsentant påser, at disse principper overholdes.

Artikel 25

(tidl. artikel 12 i TEU)

Unionen varetager den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik ved:

- a) at fastlægge de overordnede retningslinjer
- b) at vedtage afgørelser, der fastlægger:
  - i) de aktioner, der skal gennemføres af Unionen
  - ii) de holdninger, der skal indtages af Unionen
  - iii) de nærmere bestemmelser for gennemførelsen af de afgørelser, der vedrører nr. i) og ii)
- c) at styrke det systematiske samarbejde mellem medlemsstaterne om deres politik.

Artikel 26

(tidl. artikel 13 i TEU)

1. Det Europæiske Råd definerer Unionens strategiske interesser og fastlægger målene og de overordnede retningslinjer for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder for anliggender, der har indvirkning på forsvarsområdet. Det vedtager de nødvendige afgørelser.

Hvis den internationale udvikling kræver det, indkalder formanden for Det Europæiske Råd til et ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd med henblik på at definere de strategiske linjer for Unionens politik i forhold til denne udvikling.

2. Rådet udformer den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og træffer de afgørelser, der er nødvendige for fastlæggelsen og iværksættelsen af denne politik på grundlag af de overordnede retningslinjer og de strategiske linjer, som Det Europæiske Råd har fastlagt.

Rådet og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik påser, at Unionens aktion fremtræder som en helhed, er sammenhængende og effektiv.

3. Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik gennemføres af den højtstående repræsentant og medlemsstaterne under anvendelse af nationale midler og Unionens midler.

Artikel 27

1. Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, der er formand for Rådet for Udenrigsanliggender, bidrager med sine forslag til udarbejdelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og sikrer gennemførelsen af de afgørelser, der vedtages af Det Europæiske Råd og Rådet.
2. Den højtstående repræsentant repræsenterer Unionen i anliggender vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Den højtstående repræsentant fører på Unionens vegne den politiske dialog med tredjeparter og udtrykker Unionens holdning i internationale organisationer og på internationale konferencer.
3. Under udøvelsen af sit hverv bistås den højtstående repræsentant af en tjeneste for EU's optræden udadtil. Denne tjeneste arbejder sammen med medlemsstaternes diplomatiske tjenester og omfatter tjenestemænd fra relevante tjenestegrene i Generalsekretariatet for Rådet og Kommissionen samt udstationeret personale fra medlemsstaternes nationale diplomatiske tjenester. Rådet fastsætter ved en afgørelse, hvordan Tjenesten for EU's Optræden Udadtil skal tilrettelægges og fungere. Rådet træffer afgørelse på forslag af den højtstående repræsentant efter høring af Europa-Parlamentet og efter Kommissionens godkendelse.

Artikel 28

(tidl. artikel 14 i TEU)

1. Hvis en international situation kræver en operationel aktion fra Unionens side, vedtager Rådet de nødvendige afgørelser. De fastsætter mål og rækkevidde, de midler, der skal stilles til rådighed for Unionen, om nødvendigt deres varighed, og betingelserne for deres gennemførelse.

Hvis der sker en ændring af forholdene, der har væsentlig betydning for et spørgsmål, der er genstand for en sådan afgørelse, reviderer Rådet principperne og målene for denne afgørelse og vedtager de nødvendige afgørelser.

2. De i stk. 1 nævnte afgørelser forpligter medlemsstaterne i deres stillingtagen og handlinger.
3. Enhver national stillingtagen eller handling i henhold til en afgørelse som nævnt i stk. 1 meddeles af den berørte medlemsstat i så god tid, at der om nødvendigt kan holdes forudgående samråd i Rådet. Forpligtelsen til at give forhåndsunderretning gælder ikke for foranstaltninger, som alene indebærer transformation til det nationale plan af rådsafgørelser.
4. Gør forholdenes udvikling det påtrængende nødvendigt, og revideres rådsafgørelsen som nævnt i stk. 1 ikke, kan medlemsstaterne straks træffe de foranstaltninger, der er absolut nødvendige under hensyntagen til de almindelige mål for denne afgørelse. En medlemsstat, der træffer sådanne foranstaltninger, underretter omgående Rådet herom.
5. Volder iværksættelsen af en afgørelse efter denne artikel alvorlige vanskeligheder for en medlemsstat, skal denne forelægge sagen for Rådet, der skal drøfte den og søge passende løsninger. Disse må ikke stride imod målene for den i stk. 1 nævnte afgørelse eller være til skade for dens effektivitet.

Artikel 29

(tidl. artikel 15 i TEU)

Rådet vedtager afgørelser, der fastlægger Unionens tilgang til et bestemt spørgsmål af geografisk eller tematisk karakter. Medlemsstaterne drager omsorg for, at deres nationale politik er i overensstemmelse med Unionens holdninger.

Artikel 30

(tidl. artikel 22 i TEU)

1. Enhver medlemsstat, Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik eller den højtstående repræsentant med støtte fra Kommissionen kan forelægge Rådet alle spørgsmål vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og forelægge det henholdsvis initiativer eller forslag.

2. I tilfælde, hvor der hurtigt skal træffes en afgørelse, indkalder den højtstående repræsentant enten på egen foranledning eller på anmodning af en medlemsstat inden for 48 timer eller, hvor en afgørelse er uopsættelig, inden for en endnu kortere frist til en ekstraordinær samling i Rådet.

Artikel 31

(tidl. artikel 23 i TEU)

1. Afgørelser i henhold til dette kapitel vedtages af Det Europæiske Råd og Rådet med enstemighed, medmindre andet er fastsat i dette kapitel. Der kan ikke vedtages lovgivningsmæssige retsakter.

Hvis et medlem af Rådet afholder sig fra at stemme i forbindelse med afstemninger, kan medlemmet kvalificere sin stemmeundladelse ved at afgive en formel erklæring i henhold til dette afsnit. I så fald er det pågældende medlem ikke forpligtet til at anvende afgørelsen, men accepterer, at afgørelsen forpligter Unionen. Under udvisning af gensidig solidaritet afholder den pågældende medlemsstat sig fra enhver handling, som vil kunne komme i konflikt med eller hindre en handling fra Unionens side på grundlag af den pågældende afgørelse, og de øvrige medlemsstater respekterer dens holdning. Hvis de medlemmer af Rådet, der på denne måde knytter en erklæring til deres stemmeundladelse, udgør mindst en tredjedel af medlemsstaterne med tilsammen mindst en tredjedel af Unionens befolkning, er afgørelsen ikke vedtaget.

2. Uanset stk. 1 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal,

— når det vedtager afgørelser, der fastlægger en EU-aktion eller en EU-holdning på grundlag af en afgørelse truffet af Det Europæiske Råd vedrørende Unionens strategiske interesser og mål som nævnt i artikel 22, stk. 1

— når det vedtager en afgørelse, der fastlægger en EU-aktion eller en EU-holdning, på forslag af Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik efter en specifik anmodning fra Det Europæiske Råd fremsat på dettes eget initiativ eller på initiativ af den højtstående repræsentant

- når det træffer afgørelse om iværksættelse af en afgørelse, der fastlægger en EU-aktion eller en EU-holdning
- når det udpeger en særlig repræsentant i henhold til artikel 33.

Hvis et medlem af Rådet erklærer, at det af vitale, nærmere anførte årsager, der vedrører den nationale politik, agter at stemme imod vedtagelsen af en afgørelse, der skal træffes med kvalificeret flertal, finder der ikke afstemning sted. Den højtstående repræsentant søger i tæt samråd med den pågældende medlemsstat at opnå en løsning, som den kan acceptere. Hvis der ikke opnås et resultat, kan Rådet med kvalificeret flertal anmode om, at sagen henvises til Det Europæiske Råd med henblik på en enstemmig afgørelse.

3. Det Europæiske Råd kan med enstemmighed vedtage en afgørelse om, at Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal i andre tilfælde end dem, der er nævnt i stk. 2.
4. Stk. 2 og 3 gælder ikke for afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.
5. I procedurespørgsmål træffer Rådet afgørelse med et flertal af medlemmernes stemmer.

Artikel 32

(tidl. artikel 16 i TEU)

Medlemsstaterne rådfører sig med hinanden i Det Europæiske Råd og i Rådet om alle udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål, som er af almindelig interesse, med henblik på at fastlægge en fælles tilgang. Den enkelte medlemsstat konsulterer, før den træffer foranstaltninger på den internationale scene eller indgår forpligtelser, der kan berøre Unionens interesser, de øvrige medlemsstater i Det Europæiske Råd eller i Rådet. Medlemsstaterne sikrer gennem en konvergent optræden, at Unionen kan gøre sine interesser og værdier gældende på den internationale scene. Medlemsstaterne er indbyrdes solidariske.

Når Det Europæiske Råd eller Rådet har fastlagt en fælles EU-tilgang i henhold til stk. 1, samordner Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og medlemsstaternes udenrigsministre deres aktiviteter i Rådet.

Medlemsstaternes diplomatiske missioner og Unionens delegationer i tredjelande og ved internationale organisationer samarbejder indbyrdes og bidrager til udformningen og iværksættelsen af den fælles tilgang.

Artikel 33

(tidl. artikel 18 i TEU)

Rådet kan på forslag af Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik udpege en særlig repræsentant med et mandat i forbindelse med særlige politikspørgsmål. Den særlige repræsentant udøver sit mandat under den højtstående repræsentants myndighed.

Artikel 34

(tidl. artikel 19 i TEU)

1. Medlemsstaterne samordner deres optræden i internationale organisationer og på internationale konferencer. De forsvare Unionens holdninger i disse fora. Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik varetager tilrettelæggelsen af denne samordning.

I internationale organisationer og på internationale konferencer, hvori ikke alle medlemsstaterne deltager, forsvare de medlemsstater, der deltager, Unionens holdninger.

2. I overensstemmelse med artikel 24, stk. 3, skal de medlemsstater, der er repræsenteret i internationale organisationer eller på internationale konferencer, hvor ikke alle medlemsstaterne er repræsenteret, holde disse samt den højtstående repræsentant underrettet om alle spørgsmål af fælles interesse.

De medlemsstater, der også er medlemmer af De Forenede Nationers Sikkerhedsråd, rådfører sig med hinanden og holder de øvrige medlemsstater samt den højtstående repræsentant fuldt ud underrettet. De medlemsstater, der er medlemmer af Sikkerhedsrådet, forsvare i udøvelsen af deres funktion Unionens holdninger og interesser, uden at dette dog berører det ansvar, der påhviler dem i medfør af De Forenede Nationers pagt.

Når Unionen har fastlagt en holdning til et emne på dagsordenen for De Forenede Nationers Sikkerhedsråd, anmoder de medlemsstater, der sidder i Sikkerhedsrådet, om, at den højtstående repræsentant indbydes til at fremlægge Unionens holdning.

Artikel 35

(tidl. artikel 20 i TEU)

Medlemsstaternes diplomatiske og konsulære missioner og Unionens delegationer i tredjelande og på internationale konferencer samt deres repræsentationer ved internationale organisationer samarbejder for at sikre, at de afgørelser om fastlæggelse af EU-holdninger og -aktioner, der er vedtaget i medfør af dette kapitel, overholdes og iværksættes.

De intensiverer deres samarbejde ved at udveksle oplysninger og foretage fælles vurderinger.

De bidrager til iværksættelsen af unionsborgernes ret til beskyttelse på tredjelands område, jf. artikel 20, stk. 2, litra c), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, samt af foranstaltninger vedtaget i henhold til artikel 23 i nævnte traktat.

Artikel 36

(tidl. artikel 21 i TEU)

Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik hører regelmæssigt Europa-Parlamentet om de vigtigste aspekter og grundlæggende valg i forbindelse med den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik og underretter det om udviklingen i disse politikker. Den højtstående repræsentant påser, at der tages behørigt hensyn til Europa-Parlamentets synspunkter. De særlige repræsentanter kan inddrages i underretningen af Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet kan stille spørgsmål eller rette henstillinger til Rådet og den højtstående repræsentant. Det drøfter to gange om året de fremskridt, der er gjort med iværksættelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.

Artikel 37

(tidl. artikel 24 i TEU)

Unionen kan indgå aftaler med en eller flere stater eller internationale organisationer på de områder, der hører under dette kapitel.

Artikel 38

(tidl. artikel 25 i TEU)

Med forbehold af artikel 240 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde følger en udenrigs- og sikkerhedspolitisk komité den internationale situation på de områder, der henhører under den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og bidrager til at fastlægge politikken ved at afgive udtalelser til Rådet på dets foranledning, på foranledning af Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik eller på eget initiativ. Komitéen følger ligeledes iværksættelsen af den vedtagne politik med forbehold af den højtstående repræsentants beføjelser.

Inden for dette kapitels område varetager Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité under Rådets og den højtstående repræsentants ansvar den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af krisestyringsoperationer som omhandlet i artikel 43.

Rådet kan med henblik på en krisestyringsoperation og for hele dennes varighed, som fastlagt af Rådet, bemyndige komitéen til at træffe relevante afgørelser vedrørende den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af operationen.

Artikel 39

I overensstemmelse med artikel 16 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde vedtager Rådet uanset stk. 2 heri en afgørelse, der fastsætter regler for beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med medlemsstaternes behandling af personoplysninger under udøvelse af aktiviteter, der er omfattet af dette kapitel, samt regler for den frie udveksling af disse oplysninger. Overholdelsen af disse regler kontrolleres af uafhængige myndigheder.

Artikel 40

(tidl. artikel 47 i TEU)

Gennemførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik berører ikke anvendelsen af institutionernes procedurer og omfanget af deres beføjelser som fastsat i traktaterne med henblik på udøvelsen af Unionens kompetencer i artikel 3-6 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

På samme måde berører gennemførelsen af politikkerne i disse artikler ikke anvendelsen af institutionernes procedurer og omfanget af deres beføjelser som fastsat i traktaterne med henblik på udøvelsen af Unionens kompetencer i henhold til dette kapitel.

Artikel 41

(tidl. artikel 28 i TEU)

1. Institutionernes administrationsudgifter i forbindelse med iværksættelsen af dette kapitel afholdes over Unionens budget.

2. Aktionsudgifter til iværksættelsen af dette kapitel afholdes ligeledes over Unionens budget bortset fra udgifter til operationer, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, og tilfælde, hvor Rådet med enstemmighed træffer anden afgørelse.

Såfremt udgifterne ikke afholdes over Unionens budget, afholdes de af medlemsstaterne efter fordelingsnøglen baseret på bruttonationalindkomsten, medmindre Rådet med enstemmighed træffer anden afgørelse. Hvad angår udgifter til operationer, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, er medlemsstater, hvis repræsentant i Rådet har afgivet en formel erklæring i henhold til artikel 31, stk. 1, andet afsnit, ikke forpligtet til at bidrage til finansieringen heraf.

3. Rådet vedtager en afgørelse om indførelse af særlige procedurer for at sikre hurtig adgang til bevillinger på Unionens budget til hastefinansiering af initiativer som led i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, navnlig forberedende aktiviteter i forbindelse med en opgave som omhandlet i artikel 42, stk. 1, og artikel 43. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Forberedende aktiviteter i forbindelse med opgaver som nævnt i artikel 42, stk. 1, og artikel 43, der ikke opføres på Unionens budget, finansieres af en opstartsfond, der består af bidrag fra medlemsstaterne.

Rådet vedtager med kvalificeret flertal på forslag af Unionens højtstående repræsentant for udenrigs- og sikkerhedspolitik afgørelser til fastlæggelse af:

- a) de nærmere bestemmelser for oprettelse og finansiering af opstartsfonden, navnlig de finansielle midler, der tildeles fonden
- b) de nærmere bestemmelser for forvaltning af opstartsfonden

c) de nærmere bestemmelser for finansiel kontrol.

Når den opgave, der påtænkes i overensstemmelse med artikel 42, stk. 1, og artikel 43, ikke kan opføres på Unionens budget, bemyndiger Rådet den højtstående repræsentant til at anvende denne fond. Den højtstående repræsentant aflægger rapport til Rådet om udøvelsen af dette mandat.

2. AFDELING

BESTEMMELSER OM DEN FÆLLES SIKKERHEDS- OG FORSVARSPOLITIK

Artikel 42

(tidl. artikel 17 i TEU)

1. Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik udgør en integrerende del af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Den sikrer Unionen en operationel kapacitet, der gør brug af civile og militære midler. Unionen kan anvende disse i forbindelse med opgaver uden for Unionens område med henblik på fredsbevarelse, konfliktforebyggelse og styrkelse af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt. Udførelsen af disse hverv bygger på kapaciteter tilvejebragt af medlemsstaterne.

2. Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik omfatter gradvis udformning af en fælles EU-forsvarspolitik. Denne vil føre til et fælles forsvar, når Det Europæiske Råd med enstemmighed træffer afgørelse herom. Det henstiller i så fald til medlemsstaterne, at de vedtager en sådan afgørelse i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Unionens politik i denne afdelings betydning berører ikke den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik og skal overholde de forpligtelser, som visse medlemsstater, hvis fælles forsvar foregår i Den Nordatlantiske Traktats Organisation (NATO), har i henhold til den nordatlantiske traktat, og skal være forenelig med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, der er fastlagt inden for denne ramme.

3. Medlemsstaterne stiller civil og militær kapacitet til rådighed for Unionen til gennemførelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik med henblik på at bidrage til opfyldelsen af de mål, Rådet har opstillet. De medlemsstater, der opretter multinationale styrker i fællesskab, kan ligeledes stille disse styrker til rådighed for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.

Medlemsstaterne forpligter sig til gradvis at forbedre deres militære kapacitet. Agenturet for Udvikling af Forsvarskapaciteter, Forskning, Anskaffelse og Forsvarsmateriel (i det følgende benævnt »Det Europæiske Forsvarsagentur«) klarlægger de operationelle behov, fremmer foranstaltninger til opfyldelse heraf, bidrager til at påpege og eventuelt iværksætte alle hensigtsmæssige foranstaltninger til styrkelse af forsvarssektorens industrielle og teknologiske basis, deltager i udformningen af en europæisk kapacitets- og forsvarsmaterielpolitik og bistår Rådet med at evaluere forbedringen af den militære kapacitet.

4. Afgørelser om den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, herunder afgørelser om iværksættelse af en opgave som omhandlet i denne artikel, vedtages af Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik eller på initiativ af en medlemsstat. Den højtstående repræsentant kan, eventuelt sammen med Kommissionen, stille forslag om anvendelse af både nationale midler og EU-instrumenter.

5. Rådet kan overdrage gennemførelsen af en opgave på EU-plan til en gruppe af medlemsstater med henblik på at bevare Unionens værdier og tjene dens interesser. Gennemførelsen af en sådan opgave er omfattet af artikel 44.

6. De medlemsstater, der opfylder højere kriterier for militær kapacitet, og som har indgået mere bindende forpligtelser på dette område med henblik på mere krævende opgaver, etablerer et permanent struktureret samarbejde inden for rammerne af Unionen. Dette samarbejde er omfattet af artikel 46. Det berører ikke bestemmelserne i artikel 43.

7. Hvis en medlemsstat udsættes for et væbnet angreb på sit område, skal de øvrige medlemsstater i overensstemmelse med artikel 51 i De Forenede Nationers pagt yde den pågældende medlemsstat al den hjælp og bistand, der ligger inden for deres formåen. Dette berører ikke den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik.

Forpligtelserne og samarbejdet på dette område skal være i overensstemmelse med de forpligtelser, der er indgået inden for Den Nordatlantiske Traktats Organisation, som for de stater, der er medlemmer heraf, fortsat er grundlaget for deres kollektive forsvar og organet for dets iværksættelse.

Artikel 43

1. De opgaver, der er omhandlet i artikel 42, stk. 1, i forbindelse med hvilke Unionen kan anvende civile og militære midler, omfatter fælles aktioner på nedrustningsområdet, humanitære opgaver og redningsopgaver, rådgivnings- og bistandsopgaver på det militære område, konfliktforebyggende og fredsbevarende opgaver og kampstyrkers opgaver i forbindelse med krisestyring, herunder fredsskabelse og postkonflikt-stabiliseringsoperationer. Alle disse opgaver kan bidrage til bekæmpelse af terrorisme, herunder gennem den støtte, som ydes tredjelande til bekæmpelse af terrorisme på deres område.

2. Rådet vedtager afgørelser om de opgaver, der er omhandlet i stk. 1, idet det fastlægger deres mål og rækkevidde samt de overordnede betingelser for deres gennemførelse. Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik forestår under Rådets myndighed og i nær permanent kontakt med Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité samordningen af opgavernes civile og militære aspekter.

Artikel 44

1. Rådet kan i medfør af de afgørelser, det vedtager i henhold til artikel 43, overdrage gennemførelsen af en opgave til en gruppe af medlemsstater, der ønsker det og råder over den fornødne kapacitet til at udføre en sådan opgave. Disse medlemsstater aftaler indbyrdes sammen med Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, hvorledes opgaven skal forvaltes.

2. De medlemsstater, der deltager i gennemførelsen af opgaven, aflægger regelmæssigt situationsrapport til Rådet på eget initiativ eller på anmodning af en anden medlemsstat. De deltagende medlemsstater forelægger øjeblikkeligt sagen for Rådet, såfremt gennemførelsen af opgaven får væsentlige følger eller nødvendiggør en ændring af målet, rækkevidden eller betingelserne for opgaven, jf. de afgørelser, der er nævnt i stk. 1. I sådanne tilfælde vedtager Rådet de nødvendige afgørelser.

Artikel 45

1. Det Europæiske Forsvarsagentur, der er nævnt i artikel 42, stk. 3, og placeret under Rådets myndighed, har til opgave:

- a) at bidrage til fastlæggelse af målene for medlemsstaternes militære kapacitet og vurdere, om de kapacitetstilsagn, som medlemsstaterne har givet, overholdes
- b) at fremme harmonisering af de operationelle behov samt vedtagelse af effektive og indbyrdes forenelige procedurer i forbindelse med materielanskaffelser
- c) at foreslå multilaterale projekter med henblik på at opfylde målene for militær kapacitet og sikre koordineringen af de programmer, der gennemføres af medlemsstaterne, og forvaltningen af specifikke samarbejdsprogrammer
- d) at støtte forskningen i forsvarsteknologi samt koordinere og planlægge fælles forskningsaktiviteter og undersøgelser af tekniske løsninger, der imødekommer de fremtidige operationelle behov
- e) at bidrage til at identificere og eventuelt gennemføre alle nyttige foranstaltninger med henblik på at styrke forsvarssektorens industrielle og teknologiske basis og øge effektiviteten af de militære udgifter.

2. Det Europæiske Forsvarsagentur er åbent for alle medlemsstater, der ønsker at deltage. Rådet vedtager med kvalificeret flertal en afgørelse, der fastlægger statuten, hjemstedet og de nærmere bestemmelser for agenturets drift. Denne afgørelse tager hensyn til omfanget af den faktiske deltagelse i agenturets aktiviteter. Inden for agenturet oprettes der specifikke grupper, der omfatter de medlemsstater, som gennemfører fælles projekter. Agenturet udfører efter behov sine opgaver i samråd med Kommissionen.

Artikel 46

1. De medlemsstater, der ønsker at deltage i et permanent struktureret samarbejde, jf. artikel 42, stk. 6, og som opfylder kriterierne og tiltræder forpligtelserne med hensyn til militær kapacitet i protokollen om permanent struktureret samarbejde, underretter Rådet og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik.

2. Senest tre måneder efter den i stk. 1 nævnte underretning vedtager Rådet en afgørelse om etablering af et permanent struktureret samarbejde med en liste over de deltagende medlemsstater. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter høring af den højtstående repræsentant.

3. Enhver medlemsstat, der på et senere tidspunkt ønsker at deltage i det permanente strukturerede samarbejde, underretter Rådet og den højtstående repræsentant.

Rådet vedtager en afgørelse, der bekræfter deltagelsen af den pågældende medlemsstat, der overholder kriterierne og tiltræder forpligtelserne i artikel 1 og 2 i protokollen om permanent struktureret samarbejde. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter høring af den højtstående repræsentant. Kun de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, deltager i afstemningen.

Kvalificeret flertal defineres som angivet i artikel 238, stk. 3, litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

4. Hvis en deltagende medlemsstat ikke længere opfylder kriterierne eller ikke længere er i stand til at overholde forpligtelserne i artikel 1 og 2 i protokollen om permanent struktureret samarbejde, kan Rådet vedtage en afgørelse om suspension af den pågældende medlemsstats deltagelse.

Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Kun de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, bortset fra den pågældende medlemsstat, deltager i afstemningen.

Kvalificeret flertal defineres som angivet i artikel 238, stk. 3, litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

5. Hvis en deltagende medlemsstat ønsker at forlade det permanente strukturerede samarbejde, underretter den Rådet om sin beslutning, og Rådet tager til efterretning, at den pågældende medlemsstats deltagelse ophører.

6. Rådets afgørelser og henstillinger inden for rammerne af det permanente strukturerede samarbejde, bortset fra dem, der er nævnt i stk. 2-5, vedtages med enstemmighed. Med henblik på nærværende stykke tæller i forbindelse med enstemmighed kun de deltagende medlemsstaters repræsentanters stemmer.

AFSNIT VI

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 47

Unionen har status som juridisk person.

Artikel 48

(tidl. artikel 48 i TEU)

1. Traktaterne kan ændres efter en almindelig revisionsprocedure. De kan ligeledes ændres efter forenkledte revisionsprocedurer.

Den almindelige revisionsprocedure

2. Enhver medlemsstats regering, Europa-Parlamentet eller Kommissionen kan forelægge Rådet forslag til revision af traktaterne. Disse forslag kan blandt andet tage sigte på at udvide eller indskrænke de beføjelser, der er tildelt Unionen i traktaterne. Disse forslag fremsendes af Rådet til Det Europæiske Råd og meddeles de nationale parlamenter.

3. Hvis Det Europæiske Råd efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen med simpelt flertal vedtager en afgørelse om at behandle de foreslåede ændringer, indkalder formanden for Det Europæiske Råd et konvent sammensat af repræsentanter for de nationale parlamenter, medlemsstaternes stats- og regeringschefer, Europa-Parlamentet og Kommissionen. Den Europæiske Centralbank skal også høres, hvis det drejer sig om institutionelle ændringer på det monetære område. Konventet behandler udkastene til revision og vedtager ved konsensus en anbefaling til en konference mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer som nævnt i stk. 4.

Det Europæiske Råd kan med simpelt flertal og efter Europa-Parlamentets godkendelse beslutte ikke at indkalde et konvent, hvis ændringernes omfang ikke berettiger hertil. I så fald fastlægger Det Europæiske Råd mandatet til en konference mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer.

4. En konference mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer indkaldes af formanden for Rådet for efter fælles overenskomst at fastlægge de ændringer, der skal foretages i traktaterne.

Ændringerne træder i kraft efter at være blevet ratificeret af alle medlemsstaterne i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

5. Hvis fire femtedele af medlemsstaterne to år efter undertegnelsen af en traktat om ændring af traktaterne har ratificeret denne, og en eller flere medlemsstater er stødt på vanskeligheder i forbindelse med ratifikationen, tager Det Europæiske Råd spørgsmålet op.

De forenkede revisionsprocedurer

6. Enhver medlemsstats regering, Europa-Parlamentet eller Kommissionen kan forelægge Det Europæiske Råd forslag til revision af alle eller en del af bestemmelserne i tredje del af traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde vedrørende Unionens interne politikker og foranstaltninger.

Det Europæiske Råd kan vedtage en afgørelse om ændring af alle eller en del af bestemmelserne i tredje del af traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Det Europæiske Råd træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen samt Den Europæiske Centralbank i tilfælde af institutionelle ændringer på det monetære område. En sådan afgørelse træder først i kraft, når medlemsstaterne har godkendt den i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Den afgørelse, der er nævnt i andet afsnit, kan ikke udvide de kompetencer, der er tildelt Unionen i traktaterne.

7. Når Rådet i henhold til tredje del af traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde eller afsnit V i nærværende traktat træffer afgørelse med enstemmighed på et bestemt område eller i et bestemt tilfælde, kan Det Europæiske Råd vedtage en afgørelse, der gør det muligt for Rådet at træffe afgørelse med kvalificeret flertal på dette område eller i dette tilfælde. Dette afsnit gælder ikke for afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.

Når lovgivningsmæssige retsakter i henhold til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde skal vedtages af Rådet efter en særlig lovgivningsprocedure, kan Det Europæiske Råd vedtage en afgørelse, der gør det muligt at vedtage sådanne retsakter efter den almindelige lovgivningsprocedure.

Ethvert initiativ, som Det Europæiske Råd tager på grundlag af første eller andet afsnit, fremsendes til de nationale parlamenter. Hvis et nationalt parlament gør indsigelse inden for en frist på seks måneder efter denne fremsendelse, vedtages den i første eller andet afsnit nævnte afgørelse ikke. Hvis der ikke gøres indsigelse, kan Det Europæiske Råd vedtage den pågældende afgørelse.

I forbindelse med vedtagelsen af de afgørelser, der er nævnt i første og andet afsnit, træffer Det Europæiske Råd afgørelse med enstemmighed, når Europa-Parlamentet har givet sin godkendelse med et flertal af sine medlemmer.

Artikel 49

(tidl. artikel 49 i TEU)

Enhver europæisk stat, som respekterer værdierne i artikel 2 og forpligter sig til at fremme dem, kan ansøge om at blive medlem af Unionen. Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter underrettes om denne ansøgning. Den ansøgende stat retter sin ansøgning til Rådet, som træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Kommissionen og efter godkendelse fra Europa-Parlamentet, der udtaler sig med et flertal blandt sine medlemmer. De kriterier for medlemskab, som Det Europæiske Råd er nået til enighed om, skal tages i betragtning.

Vilkårene for optagelsen og sådanne tilpasninger af de til grund for Unionen liggende traktater, som optagelsen medfører, fastlægges ved en aftale mellem medlemsstaterne og den ansøgende stat. Denne aftale forelægges samtlige kontraherende stater til ratifikation i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Artikel 50

1. Enhver medlemsstat kan i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser beslutte at udtræde af Unionen.

2. Hvis en medlemsstat beslutter at udtræde, meddeler den det til Det Europæiske Råd. På baggrund af Det Europæiske Råds retningslinjer forhandler og indgår Unionen en aftale med den pågældende stat om de nærmere bestemmelser for statens udtræden under hensyn til rammen for dens fremtidige forbindelser med Unionen. Denne aftale forhandles i overensstemmelse med artikel 218, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Den indgås på Unionens vegne af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter Europa-Parlamentets godkendelse.

3. Traktaterne ophører med at finde anvendelse på den pågældende medlemsstat på datoen for udtrædelsesaftalens ikrafttræden eller, hvis en sådan aftale ikke foreligger, to år efter meddelelsen i stk. 2, medmindre Det Europæiske Råd efter aftale med den pågældende medlemsstat med enstemighed beslutter at forlænge denne frist.

4. Ved anvendelsen af stk. 2 og 3 deltager det medlem af Det Europæiske Råd og Rådet, der repræsenterer den udtrædende medlemsstat, ikke i Det Europæiske Råds eller Rådets drøftelser eller afgørelser vedrørende denne stat.

Kvalificeret flertal defineres som angivet i artikel 238, stk. 3, litra b), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

5. Hvis en stat, der er udtrådt af Unionen, på ny anmoder om medlemskab, behandles dens anmodning efter proceduren i artikel 49.

Artikel 51

Protokollerne og bilagene til traktaterne udgør en integrerende del af disse.

Artikel 52

1. Traktaterne gælder for Kongeriget Belgien, Republikken Bulgarien, Den Tjekkiske Republik, Kongeriget Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland, Republikken Estland, Irland, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Den Italienske Republik, Republikken Cypern, Republikken Letland, Republikken Litauen, Storhertugdømmet Luxembourg, Republikken Ungarn, Republikken Malta, Kongeriget Nederlandene, Republikken Østrig, Republikken Polen, Den Portugisiske Republik, Rumænien, Republikken Slovenien, Den Slovakiske Republik, Republikken Finland, Kongeriget Sverige og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland.

2. Traktaternes territoriale anvendelsesområde er præciseret i artikel 355 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Artikel 53

(tidl. artikel 51 i TEU)

Denne traktat er indgået for ubegrænset tid.

Artikel 54

(tidl. artikel 52 i TEU)

1. Denne traktat skal ratificeres af De Høje Kontraherende Parter i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Ratifikationsdokumenterne deponeres hos Den Italienske Republiks regering.

2. Denne traktat træder i kraft den 1. januar 1993, forudsat at samtlige ratifikationsinstrumenter er deponeret eller, hvis dette ikke er tilfældet, den første dag i den måned, der følger efter deponeringen af det sidste ratifikationsdokument.

Artikel 55

(tidl. artikel 53 i TEU)

1. Denne traktat, der er udarbejdet i ét eksemplar på bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk, hvilke tekster alle har samme gyldighed, deponeres i Den Italienske Republiks regerings arkiver. Denne regering fremsender en bekræftet genpart til hver af de øvrige signatarstaters regeringer.

2. Denne traktat kan også oversættes til ethvert andet sprog som fastlagt af medlemsstaterne blandt de sprog, der i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige orden har officiel status på hele eller en del af deres område. En bekræftet genpart af sådanne oversættelser tilvejebringes af de pågældende medlemsstater og deponeres i Rådets arkiver.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne traktat.

Udfærdiget i Maastricht, den syvende februar nitten hundrede og tooghalvfems.

(listen over befuldmægtigede er ikke gengivet)

—

